

BAŞKAN -- Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Başbakanlığın, Anayasa'nın 92'nci maddesine göre verilmiş bir tezkeresi vardır; önce okutup işleme alacağım, sonra da oylarınıza sunacağım.

Başbakanlık tezkeresini okutuyorum:

A) TEZKERELER (Devam)

2.- Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü bünyesinde Türk Silahlı Kuvvetlerinin 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL Harekâtı'na iştirak etmesine izin verilmesine ilişkin Başbakanlık tezkeresi (3/839)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 11 Ağustos 2006 tarihinde kabul ettiği 1701 (2006) sayılı Karar ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 5/9/2006 tarihli ve 880 sayılı Kararı ile bir yıl için verdiği izin çerçevesinde, Türkiye, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL)'ne Silahlı Kuvvetleri unsurlarıyla katkı sağlamıştır. Söz konusu iznin süresi son olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 8/7/2008 tarihli ve 925 sayılı Kararıyla 5 Eylül 2008 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmıştır.

Türkiye UNIFIL kara harekâtına ve Deniz Görev Gücü'ne yaptığı katkılarla barışı koruma harekâtının etkin biçimde icrasında önemli bir işlev üstlenmiş, böylece gerek Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimize paralel olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde, gerek bölgesel ve küresel ölçekte görünürlüğüne artmasını ve sahip olduğu saygın konumun pekişmesini sağlamıştır. Türkiye'nin UNIFIL'e katılımı, bölgede barış ve istikrarın korunmasına yönelik politikasının sürdürülmesine önemli katkıda bulunmuştur.

UNIFIL'in görev süresi 31 Ağustos 2009 tarihinde sona erecek olup, görev süresinin 31 Ağustos 2009 tarihinden sonraki dönem için yenilenmesi yönünde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından bir kararın kabul edilmesi beklenmektedir.

Lübnan'daki siyasi ve güvenlik ortamının ülkedeki askeri unsurlarımızın görevlerini sürdürmeleri bakımından uygun olduğu düşünülmektedir.

Bu hususlar ışığında ve Lübnan makamlarının doğrudan talepleri ve bölgedeki güvenlik koşulları da dikkate alınarak, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönünde karar alması durumunda; hudut, şümul ve miktarı Hükümetçe belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı TBMM Kararı ile tespit edilen ilkeler kapsamında 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL Harekâtına iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Hükümet tarafından yapılması için Anayasa'nın 92 nci maddesi uyarınca izin verilmesini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Başbakanlık tezkeresi üzerinde İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre görüşme açacağım. Gruplara, Hükûmete ve şahsı adına 2 üyeye söz vereceğim.

Konuşma süreleri gruplar ve Hükûmet için yirmişer dakika, şahıslar için onar dakikadır.

Tezkerede söz alan, Başkanlığımıza intikal eden sayın milletvekillerin isimlerini okuyorum:

Gruplar adına: Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Yaşar Yakış...

BAŞKAN – Şahsı adına: Kırklareli Milletvekili Ahmet Gökhan Sarıçam, Adıyaman Milletvekili Sayın Ahmet Aydın.

Hükümet adına: Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu.

İlk söz, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Behiç Çelik'e aittir.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, isterseniz önce Hükümet açıklama yapsaydı.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çelik. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin 11 Ağustos 2006 gün ve 1701 sayılı Kararı ile Lübnan'da kalıcı barış ve istikrarın sağlanması için Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü UNIFIL oluşturulmuştur. Türkiye'den talep üzerine, geçen yıl 8 Temmuz 2008 tarihinde 925 sayılı Karar'la Türkiye Büyük Millet Meclisi ilk uzatmayı yapmıştır ancak UNIFIL'in görev süresi 31 Ağustos 2009 tarihinde dolacağından, Başbakanlığın 15 Haziran tarihli Bakanlar Kurulu prensip kararının süre uzatımına ilişkin talebi Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca Genel Kurula intikal ettirilmiştir. Konuyu görüşmek üzere toplanmış olan yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Orta Doğu coğrafyası maalesef netameli, matruşkayı andıran iç içe geçmiş sorunlar yumağı bir coğrafyadır. Burada barışı sağlamak oldukça güç ve hatta imkânsızdır çünkü 1916 yılında İngiliz yayımlıcağının, müstemlekeciliklerinin ağır şartlarında yerli unsurlara barış yapma hakkı asla tanınmamıştır ve tanınmamaktadır.

İstenen şudur: Dinî ve etnik ayrımlıklar alabildiğine kaşınınsın, hasım hâle getirilsin, barış içinde bir arada yaşama imkânı kalmamasın, karşılıklı güven ve istikrar kaybolsun, Orta Doğu coğrafyası paramparça olarak birbirine dış bileyen unsurların zulüm alanı hâline gelsin; böylece “böl ve yönet” siyasasının uygulama merkezi hâline getirilsin. Nitekim başarılıdır.

Birinci Dünya Savaşı yani paylaşım savaşı, tek dışı kalmış canavarın yani Batı hegemonlarının burayı at oynattığı bir alana çevirirken acz içinde kıvranan Orta Doğu halklarının çığlıklarının yeri göğü inlettiğine tüm dünya tanık olmaktadır.

Dört yüz iki yıl Osmanlı egemenliğinde kalan Suriye, İsrail, Lübnan bölgesinin günümüze kadar uzanan feryatları Anadolu'ya yankılanmaktadır. Dört yüz iki yıl barış, güven ve istikrar içinde her dinden her dilden toplulukları bir arada tutan güç öyle zannediyorum ki Osmanlı'nın adaleti, hakkaniyeti, toleransı idi. Böyle bir dönem, bir saadet devri ne yazık ki görünmüyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lübnan karmaşası aslında Hıristiyan ile Müslüman'ın, İsrail ile Arap dünyasının, etnik farklılıkların, muhtelif inanç gruplarının karmaşasıdır; onlarca irili ufaklı devletin müdahale alanının karmaşasıdır; 10.500 kilometrekarelik bir coğrafyada imdat çığlıklarının karmaşasıdır; büyüklerin güç gösteri alanının karmaşasıdır; iş birlikçilerin, ajanların, operasyonların, terörün, cinayetlerin karmaşasıdır. Yaklaşık üç yıl önce burada başlayan Hizbullah-İsrail savaşı İsrail için bir hayal kırıklığı yaratmıştır. İlk kez İsrail Lübnan'da kendini karşılayacak bir direnişin acı tadını tatmıştır. Ne var ki yerleşim birimleri ve Beyrut altyapısıyla birlikte çökmüş, 4 milyon nüfuslu ülke harabeye dönmüştür; 1 milyon insan evini barkını terk etmiştir. Bu yıkıma rağmen, Lübnan sınırının İsrail için ölümcül etkilerinin olacağı endişesi çeşitli mahfilleri rahatsız etmiş ve acil çözüm yoluna gidilmesi yönünde diplomatik faaliyetlere hız verilmiştir. Girişilen çabalar sonucunda, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi 11 Ağustos 2006 günü, bahsettiğimiz 1701 sayılı Kararı'nı alarak çatışmayı durdurmuştur. 2 bin kadar olan Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücününün 15 bine çıkarılması bu arada istenirken, otuza yakın ülkenin katılımı sağlanmış ve birliklerin Güney Lübnan'daki Mavi Hat ile Litani Nehri arasındaki tampon alana yerleşmesi temin edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü temel olarak bölgede çatışmaların durdurulması, İsrail'in Güney Lübnan'dan çekilmesini sağlayacaktır.

Ayrıca ek olarak 1701 sayılı Karar'ın tüm yönleriyle uygulanmasını sağlayacak olan UNIFIL'e mevcut görev yönergesinde ek olarak görevler tevdi edilmiştir. Tabii ki en önemli görevi çatışmaların durdurulmasını gözlemlemek, sağlamak, İsrail kuvvetleri Lübnan'dan çekilirken Lübnan Silahlı Kuvvetlerinin Mayı Hat boyunca olan bölgeler dâhil bütün Güney Lübnan'a konuşlanmasına nezaret etmek ve destek vermek, bu konudaki faaliyetlerini İsrail ve Lübnan hükûmetleriyle koordine etmek, sivil halka insani yardım ulaştırılmasına ve yerlerinden olmuş kişilerin gönüllü ve güvenlik içinde geri dönüşlerine yardımcı olmak, tampon bölgenin oluşturulması için atılacak adımlarda yine Lübnan ordusuna yardımcı olmak, Lübnan Hükûmetinin talebi üzerine Lübnan'ın sınırlarının ve diğer giriş noktalarının silah veya bağlantılı maddelerin girişine karşı güvenli hâle getirilmesine yardımcı olmak, bunun yanı sıra UNIFIL birliklerinin konuşlu bulunduğu alanlarda ve yeteneklerinin el verdiği değerlendirilmesi hâlinde operasyon sahasının çatışma amaçlı faaliyetler için kullanılmasını sağlamak üzere gerekli bütün önlemleri almaya Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi görev yönergesi altında yürüttüğü faaliyetleri engellemeye dönük teşebbüslere güç kullanarak karşı koymaya, Birleşmiş Milletler personeli tesislerini korumaya ve personelin ve insani yardım çalışanlarının güvenliğini ve hareket özgürlüğünü teminat altına almaya, ani fiziki şiddet tehdidi altında bulunan sivilleri korumaya yetkili kılınmıştır.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin bu kararı İsrail ve Lübnan hükûmetleri ile bu hükûmetleri oluşturan bütün koalisyon ortakları ve liderleri tarafından da kabul edilmiştir.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin anılan kararında yer alan Görev Yönergesi ve bilahare hazırlanan harekât konsepti ve çatışma kuralları, UNIFIL'in meşru savunma ve çok istisnai durumlar dışında muharip görev üstlenmesini ve çatışmalara girmesini öngörmektedir.

Temel amacı Lübnan ve İsrail arasındaki istikrar ortamının sürmesine katkıda bulunmak olan Birleşmiş Milletler Görev Gücü'nün temel işlevi, Lübnan Hükûmetinin egemenliğinin tüm ülke tarihinde tesisinde ve Güney Lübnan'daki güvenlik sorumluluklarını yerine getirmesinde Lübnan ordusuna yardımcı olmak olacaktır.

Söz konusu karar uyarınca, tüm devletlerin vatandaşları tarafından veya toprakları üzerinden ya da bandıralarını taşıyan gemiler ve uçaklarla Lübnan'a, Lübnan Hükûmetinin ya da UNIFIL'in yetkilendirmediği her türlü silah, mühimmat veya benzeri maddelerin de satışını veya ulaşımını engellemek için gerekli önlemleri almaları ve bu tür teçhizatın kullanımına ilişkin teknik eğitim sağlanmasının da engellenmesi istenmektedir. Hükûmetin daha önceki tezkere metninde bunlar da vurgulanmıştı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kısaca tekrar etmek gerekirse:

- 1) İsrail'in bölgeden çekilmesini temin edecek,
- 2) Çatışmaları durdurmak için gözlemcilik yapacak,
- 3) İsrail'in boşattığı alana Lübnan ordusunun yerleşmesini sağlayacak,
- 4) Söz konusu çalışmaları İsrail ve Lübnan hükûmetleriyle koordine edecek,
- 5) İnsani yardımların ulaştırılmasına ve yerlerini terk etmiş kişilerin dönüşlerine yardımcı olacak,
- 6) Lübnan ordusunun tampon oluşturmasına yardımcı olacak.
- 7) Lübnan Hükûmetinin silah ve mühimmat girişleriyle ilgili taleplerini karşılayacak olan bir birlik.

Tüm bunlara ilaveten, Görev Yönergesi'nde bahsedilen faaliyetlerinin hepsini yapma üzerine bir metin.

Değerli milletvekilleri, ne yapılırsa yapılsın, Orta Doğu'da, gördüğümüz kadarıyla kalıcı barışın sağlanması istenmemektedir, yaratılan kaotik ortam devam ettirilecek gibi gözüküyor. Yakın geçmişte inanılmaz zulümler altında inim inim inleyen Irak bunun acıklı bir örneğidir. İnsan kanının

oluk oluk aktığı, 1 milyon Iraklı'nın hayatını kaybettiği bu ülke, işgalciler için yüz karasıdır. Davos'ta Filistin için efelenenler, Irak için demokrasi getirildiğinden bahisle, işgalcilere övgüler dizebilmektedir. Daha iki gün önce "Kerkük'te Türkmen katliamı: 80 ölü." diye başlık atan gazetelerimizin bu haberi karşısında hiç ses çıkarılmamakta, fakat Davos aslanlarının aslında Davos serçeleri olarak tarihe geçecekleri de bu şekilde kanıtlanmış olmaktadır; tıpkı, 2003 Temmuzunda Türk askerinin başına çuval geçirilirken mantı ziyafetine devam etmeleri gibi ya da nota ve müzik notası icat etmeleri gibi.

Değerli milletvekilleri, bakınız, bir örnek sunmak istiyorum: Geçen hafta Genel Kurul gündemine getirilmiş olan bir teklif vardı, Kütahya Milletvekili Sayın Soner Aksoy'un yenilenebilir enerji kaynaklarıyla ilgili bir kanun teklifi ve Komisyonun raporu. Bu, Genel Kurul gündemine girdi 395 sıra sayısıyla. Bu ne sağlıyor? Türkiye'nin rüzgârından, güneşinden, atığından, termalinden enerji elde edilecek. İktidar bunu istiyor, AKP Grubu, Komisyon istiyor, muhalefet istiyor, bürokratlar istiyor, tam bir mutabakat var ama Sayın Ali Babacan istemiyor, diyor ki: "Amerika'da Shell ve BP gibi şirketlerin ve Amerikan Enerji Ajansının başkanlarıyla görüştüm. 'Yenilenebilir enerji gereksizdir.' dediler.

Fosil yakıtın patronu olan ABD orijinli enerji patronlarının Türkiye'yi enerjide bağımsızlaştırma yoluna sokacak bir faaliyette baskı uygulayacağı muhakkaktır.

Şimdi, bu durumda Sayın Babacan'a sormak lazım: Acaba siz, Türkiye'de ABD Enerji Ajansının ve petrol şirketlerinin mümessili, malum kuruluşların Hükûmetteki komiseri misiniz?

Bu arada, 20 Haziran 2009 tarihli Zaman gazetesinde çıkan "Yerli enerjiyi teşvik yasası rötar yaptı" haberini de dikkatlerinize sunuyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri: 2008 yılında, tezkere görüşmelerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mehmet Şandır'ın bir konuşması söz konusu. Onu da burada ifade etmeden geçemeyeceğim. Diyor ki Sayın Şandır: "İşte, biz, Milliyetçi Hareket Partisi olarak Hükûmeti bu noktada uyarıyoruz. Bu konularda Türkiye merkezli, Türkiye'nin misyonu, tarihî müktesebatının gereği, Türkiye'nin çıkarlarının gereği bir pozisyon olarak samimi ve güveni zedelemekten dürtüstçe, bu sorunlara yabancı da kalmadan taraf olunmasında veya bu sorunlarla ilgilenilmesinde fayda var, ama burada mesela bir şey dikkatimizi çekiyor. Sayın Milletvekili geçen seneki konuşmasına benzer bir konuşma yaptı, ama şu sorunun cevabı verilemedi: Lübnan Hükûmeti Türkiye'nin bu yoğun katkısına ve samimi duruşuna rağmen deniz altındaki petrol rezervlerinin işlenmesini pazarlarken Türkiye'yi hiç aklına getirmede. Lübnan Hükûmeti Türkiye için çok önemli olan Ermeni soykırımı, sözde Ermeni soykırımı konusunda bir başka devletten farklı davranmadı. Hatta daha da aşırı davrandı. 1923'ü de kapsayan şekilde 1915 yıllarında yaşanan o hadiselerin bir soykırım kapsamında kabul edilmesine Meclisinde karar aldı." diyor. Şimdi ben bunu tekrar tezkere gündeme gelmişken burada dikkatlerinize sunmak istedim.

Değerli milletvekilleri, Lübnan'daki göreceli barışın tesisi yönünde, gittiği her ülkede takdir hisleri uyandıran, vazifesinin fevkinde, yüksek görev şuuruna sahip, namus ve şeref timsali, belki de bu anlamda dünyada eşsiz, kahraman Türk ordusu üstün başarılarla imza atmıştır. Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü bünyesinde almış olduğu ve başardığı görevden dolayı kahraman ordu-muza şükran hislerimi ifade etmek istiyorum.

Hükûmetin Türkiye Büyük Millet Meclisine tevdi etmiş olduğu tezkerenin, biraz önce ifade etmiş olduğum hususlar da dikkate alınarak yeniden ele alınmasını Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak fevkalade önemsiyoruz. Burada belirtmek istediğimiz husus: Orta Doğu'ya sadece Lübnan ve İsrail meselesi olarak değil, Filistinlileri, Irak'ı, hatta Suriye'yi de katarak, bölgede kalıcı istikrar

yapısının oluşturulması konusunda Hükûmetin elinden gelen çabayı göstermesi yönünde özellikle ikazda bulunmak istiyoruz. Biraz önce ifade etmiş olduğum, Lübnan Hükûmeti nezdinde -yeni, seçimle gelen bir Hükûmet şu anda iş başında- özellikle Lübnan'ın ekonomisinde Türkiye'nin de kuvvetli bir şekilde var olması yönünde Recep Tayyip Erdoğan Hükûmetinin gerekli girişimde bulunmasını özellikle hatırlatmak isteriz.

Diğer bir konu da yine ifade etmiş olduğum üzere, sözde Ermeni soykırımı konusunda Lübnan Parlamentosunun almış olduğu karardır. Bu kararı Lübnan Hükûmetinin yeniden gözden geçirmesi ve bu kararı etkisiz kılması yönünde Türk Hükûmetinin faaliyete geçmesi, girişimde bulunmasını özellikle vurgulamak istiyoruz.

Lübnan bizim için yabancı değil, bize uzak bir bölge değil. Türkiye ekonomisiyle bütünleşik, Türkiye'nin kültürüyle, insan unsuruyla, demografik yapısıyla, ekonomisiyle rahatlıkla ulaşabileceği önemli bir coğrafyadır. Burada tabii ki Türkiye olarak ve Türk milleti olarak, Türk devleti olarak, Türk Hükûmeti olarak bizler kalıcı barışı ve istikrarı her zaman savunuyoruz. Bu yönde görüşlerimizi de müteaddit defalar ifade etmiş olduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükûmetin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına tevdi etmiş olduğu 15 Haziran 2009 tarih ve 2559 sayılı Tezkere'ye olumlu baktığımızı, olumlu oy vereceğimizi ifade ediyor, hepimize en derin saygılarımı sunuyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Çelik, teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Şükrü Elekdağ.

Sayın Elekdağ, buyurun efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının Lübnan'da görevli Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL) komutasına verilmesine ilişkin ilk tezkerenin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabulünden bu yana geçen üç yıl içinde Lübnan'da çok önemli olaylar cereyan etti. Önce, uzun bir siyasi kriz patlak verdi. Bunu kanlı olaylar ve bir iç savaş izledi. Doha Anlaşması'yla savaşa son verilip istikrar koşulları yaratıldıktan sonra 7 Haziran 2009'da genel seçimler yapıldı. Hizbullah'ın Başkanı Nasrullah'ın seçim sonuçlarını kabul etmesiyle de ülkede istikrarlı bir dönem yaşanabileceği umudu canlandı. Ancak bu bir hayli zor değerli arkadaşlarım, çünkü İsrail, İran'ın Akdeniz kıyılarındaki vurucu gücü olarak gördüğü Hizbullah ile bu örgütün elindeki menzilleri 300 kilometreye kadar olan 30 bin adet füzeden son derece rahatsızlık duyuyor ve bu silahların imhası için fırsat arıyor. Yani değerli arkadaşlarım, Lübnan'da maalesef senaryo değişmiyor. Anımsayacaksınız, bu filmi üç yıl önce, 2006 Temmuzunda görmüştük. Lübnan'ın güneyini on sekiz yıl işgal altında tutan, fakat Hizbullahın direnişi karşısında çekilmek zorunda kalan İsrail, 2006 Temmuzunda Amerika'nın siyasi desteğini arkasına alarak Lübnan'a saldırdığı zaman hem Lübnan'dan kovuluşunun rövanşını almayı hem de Hizbullahı çökerterek elindeki füzeleri yok etmeyi tasarlıyordu ama dünyanın 5'inci güçlü ordusu olarak lanse edilen İsrail bunda başarılı olamadı. Buna mukabil, İsrail kuvvetlerine direnen Hizbullah tüm Arap âleminin kahramanı hâline geldi. Hizbullahın zaferini yüzünde patlayan bir şamar olarak gören Bush yönetimi, hışımla devreye girdi ve Hizbullahın karşısına Birleşmiş Milletler Barış Gücünün konuşlanmasını sağlayarak İsrail'in daha fazla yıpranmasını önlemeye çalıştı.

Değerli arkadaşlarım, ancak bu Barış Gücünün bir başka amacı daha vardır, bu da ileride Hizbullahı karşı tekrar bir saldırıya girişildiği takdirde bu Gücün İsrail'e koruyucu kalkanlık yapması ve İsrail'in uğrayacağı hasarı azaltmasıdır.

Evet, değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler Lübnan Barış Gücünün amacı, Lübnan'ın istikrarını sağlamak ve Orta Doğu barışına katkıda bulunmak gibi bir insani görevden ibaret değildir. Esas amaç, Hizbullahı bölgeden söküp atmayı öngören bir askerî operasyonun zeminini şimdiden hazırlamaktır.

Değerli arkadaşlarım, buraya kadar söylediklerim, Lübnan'ın Orta Doğu'daki sorunlar yumağının tam göbeğinde yer aldığını gösterdiği gibi bu bölgenin Başkan Obama'nın Kahire'de yaptığı konuşmada açıkladığı yapıcı ve umut verici yaklaşımlara da ne denli ihtiyacı olduğunu ortaya koyuyor. Obama'nın Kahire konuşması, Bush yönetiminin kötü mirasını silme amacını güttüğü gibi Amerika'nın İslam coğrafyasına yönelik politikasında uygulamayı öngördüğü köklü ve yapıcı bir zihinsel değişikliği de yansıtıyor. Obama, İslam âlemiyle karşılıklı saygı ve çıkar temelinde hoşgörü ve adalet ilkelerine dayalı ilişkiler kurmak istediğini vurguluyor ve Amerikan politikasını bu ilkeler ışığında şekillendireceği vaadinde bulunuyor. Obama'nın konuşmasını Kur'an'dan ayetlerle süslenmiş, zengin retorikten ibaret bir metin olarak değerlendiren çevreler var. Bu görüşleri doğru bulmuyoruz zira, Obama, bu konuşması ile Müslüman ülkelere yönelik somut bir politikanın ilkelerini belirlemiş, oldukça kapsamlı bir eğitim ve teknolojik destek programı yükümlülüğü altına girmiş ve Orta Doğu'nun çetin sorunlarının çözümü için yapıcı nitelikte yaklaşımlar önermiştir. Nitekim, Orta Doğu'da sorunların anası olarak belirtilen Filistin sorununun çözümü için Obama'nın önerdiği yaklaşımın, İsrail Hükûmetinin kuvvetle karşı çıkmasına rağmen, hem Filistinliler hem de Arap dünyası tarafından temkinli olmakla birlikte hayli olumlu karşılanması bir müzakere zemini oluşturduğu umudunu yaratıyor.

Önemli olan bir diğer husus da, Obama'nın, İran'ın nükleer silah üretimine yönelik faaliyetinden kaynaklanan sorunu, Orta Doğu'da bir nükleer silah yarışını engelleme temeline oturtmasıdır. Obama, bu bağlamda, İsrail'in Nükleer Silahların Yayılmasının Önlenmesi Anlaşması'na taraf olmasını sorgulamaktadır. Obama bununla da yetinmemekte, İsrail'in nükleer silaha sahip olması imtiyazını da sorgulamaktadır. Bu şekilde Obama, çözüm için yeni kapılar açmakla kalmayıp, örneğin Orta Doğu'da nükleer silahlardan arınmış bir bölge kurulması gibi, İsrail'i karşısına almayı da göze alarak, Başkan Eisenhower döneminden bu yana hiçbir Amerikalı başkanın gösteremediği bir siyasi cesaret sergilemiş olmaktadır. Tabiatıyla, İsrail'deki sağcı Hükûmet ve Amerika'daki etkili Yahudi lobisi, Obama'nın Filistin sorununa yönelik çözüm inisiyatifine karşı güçlü engeller oluşturmaktadır.

Aynı şekilde, İran'daki başkanlık seçiminden sonra tırmanan gerginliğin bu ülkeyi henüz hangi yöne savuracağını ve İran'ın bölgesel nüfuzunu nasıl etkileyeceğini bilmiyoruz. Gelişmelerin, Obama'nın İran'la diyalog yolunu açma inisiyatifini sekteye uğratmasından endişeliyiz. Obama'nın Kahire konuşmasıyla çizdiği stratejik peyzajda bazı boşluk ve tutarsızlıklar yok değildir. Tabii olduğumuz zaman kısıtlaması bunlardan sadece biri üzerinde durmamıza imkân veriyor. Bu da Obama'nın, Amerika'nın Irak'ın toprakları ve kaynakları üzerinde hiçbir talebi olmadığı ve Irak'taki tüm Amerikan askerî kuvvetlerinin 2012 yılına kadar geri çekileceği hususunda verdiği güvencedir.

Değerli arkadaşlarım, asker çekme takviminin uygulanabileceği hususunda ciddi kuşularımız var, çünkü Amerika'nın küresel stratejisinin öncelikli hedefi, her türlü imkândan yararlanarak ve gerekirse kuvvet kullanarak Hazar ve Körfez bölgelerinin enerji kaynaklarını denetlemek ve bu kaynakların Batı'ya ulaşım yollarının güvenliğini sağlamaktır. Oysa bugünün koşullarında Amerika'nın Irak'taki askerî mevcudiyetine tümüyle son vermesi şu üç gelişmeye yol açar:

Birincisi, Irak'ta doğacak boşluğun derhâl İran tarafından doldurulmasına davetiye çıkarır ve Körfez Bölgesi'nin Amerika'nın çıkarlarına meydan okuyan, hegemon bir devlet konumundaki İran'ın hâkimiyetine bırakılması sonucunu doğurur.

İkincisi, Orta Doğu'daki tüm jeopolitik dengelerin temelinden sarsılarak Amerika'nın aleyhine dönüşmesine ve Amerika'nın bölgedeki çıkarlarının tehlikeye düşmesine yol açar.

Üçüncüsü de, güçlenen ve bölge üzerindeki etkinliği artan bir İran'ın nükleer silahlara sahip olma iradesini kırmak çok daha zorlaşır.

Bu bakımdan, Obama'nın Irak'a yönelik olarak açıkladığı yaklaşım Amerika'nın "grand strategy" denilen büyük stratejisine ters düşer ve Amerika'nın süper güç olma hedefinden vazgeçtiği anlamına gelir. Oysa Obama Amerika'nın da tarihteki bütün emperyal devletler gibi fanatik bir dürtüyle dünyada tek süper güç olma konumundan ve küresel hegemonya hedefinden vazgeçmesi söz konusu değildir. Bu noktada hemen belirtelim ki, Obama'nın Türkiye'yi ziyareti de söz konusu büyük stratejisinde öngördüğü hedefleri gerçekleştirmek ihtiyacından doğmuştur. Obama, Amerika'nın büyük Orta Doğu coğrafyasında karşılaştığı sorunların halinde Türkiye'yi güvenilir bir müttefik olarak yanında görmek istiyor ve böyle bir iş birliğiyle bu sorunları çözme şansının artacağını düşünüyor. Bu görüşle de, Türk-Amerikan iş birliğinin diğer bölge devletlerinin esinlenebileceği model bir ortaklık oluşturmasını öneriyor.

Peki, Amerika'nın stratejik değer skalasında Türkiye'ye yüksek bir değer verdiği anlaşılan Başkan Obama, Türkiye'nin ulusal çıkarlarına bu değerle orantılı bir hassasiyet göstermeye hazır mı? Bu soruyu yanıtlamadan önce, Başkan Bush döneminde Türk-Amerikan ilişkilerinin dibe vurmasının nedenleri üzerinde kısaca durmamız gerekiyor. Bu dönemde Bush yönetimi, 1 Mart tezkeresinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde reddedilmesi üzerine Türk Hükûmeti tarafından aldatıldığı hissine kapılarak Türkiye'yi cezalandırma politikası uygulamıştır. Bu politika bağlamında, Bush yönetimi, bölgesel Kürt yönetiminin başındaki Barzani'nin çıkarlarına Türkiye'ninkilere nazaran öncelik vermiş ve Kürt liderin PKK'yı barındırmasına ve himaye etmesine göz yummuş, hatta desteklemiştir. Bu suretle, Washington, Türkiye'nin ulusal ve toprak bütünlüğünü tehdit eden hasmane bir politika izlemiştir.

Türk askerlerinin başına çuval geçirilmesi senaryosu, Türkmenlere karşı ağır mezalime göz yumulması, bölgesel Kürt yönetiminin göz diktiği Kerkük'te demografik dengeyi kitlesel biçimde Kürtler lehine değiştirmesine izin verilmesi de, yine o dönemde Washington'da Türk Hükûmetine karşı duyulan infialin tezahürleridir.

Bush yönetimi, Türkiye'ye karşı bu hasmane yaklaşımını, 2007 Ekimine kadar dört yıldan fazla bir süre sürdürmüştür. Türk-Amerikan ilişkilerinin kırılma noktasına geldiği bu tarihte ise, Bush yönetimi, Türk Hava Kuvvetlerinin PKK hedeflerine kısıtlı hava operasyonları yapmasına izin vermeyi kabul etmek suretiyle söz konusu politikasını yetersiz de olsa bir ölçüde değiştirmiştir. Ne var ki Türk Silahlı Kuvvetlerinin, can alıcı PKK hedeflerine kendi iradesi ve planlamasıyla kara ve hava operasyonları yapmasına kısıtlamalar getiren Amerikan politikası nedeniyle iki yıldır terör örgütünün Türk uçaklarıyla havadan vurulması PKK'nın vurucu gücünde beklendiği ölçüde ağır bir hasar yaratmamıştır.

Şimdi Türkiye'nin yanıt aradığı temel soruya gelelim. Bu soru şudur: Başkan Obama PKK'nın tasfiyesi için Türkiye'ye tam destek vermeye hazır mıdır? Obama'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde yaptığı konuşmayı ve İstanbullu gençlerle görüşmesini bu açıdan incelediğimizde beklediğimiz desteğin belirtilerini göremiyoruz değerli arkadaşlarım. Şöyle ki: Birincisi, Obama, Türkiye ile Amerika'nın karşılaştığı terör tehditleri arasında fark gözetmektedir. Nitekim Obama, Türkiye Büyük Millet Meclisindeki konuşmasında El Kaide'nin Pakistan'la Afganistan'dan güvenli bir bölge olarak yararlanmasına müsaade edilemeyeceğini ve hedefin El Kaide'yi yok etmek olduğunu vurgulamıştır, buna mukabil PKK konusunda değişik bir görüş ortaya koymuştur. Obama, Türkiye Büyük Millet Meclisinde her ne kadar Amerika'nın Türkiye'ye PKK ile mücadelesinde destek vereceğini söylemişse de PKK'nın tasfiye edilmesinden ve Kuzey Irak'ın PKK için güvenli bir bölge olmaktan çıkarılmasından söz etmekten kaçınmıştır.

İkincisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi konuşmasında Obama, Türkiye'ye, PKK sorununu Irak'ın Kürt liderleriyle iş birliği çerçevesinde çözmesini önermiştir. Bu, son derece hatalı bir yaklaşımdır. PKK'yı besleyenlerle iş birliği yapmak suretiyle terör örgütünün çökertilmesini önermek Türkiye'nin karşılaştığı sorunu hiç anlamamak demektir. Mesut Barzani, PKK'yı silahlı bir güç olarak elinin altında tutmak ve icabında bu örgütü bir pazarlık unsuru olarak Türkiye'ye karşı kullanmak istemektedir. Barzani, PKK'yı bağımsız Kürt devletinin ilanında ve Kerkük sorununa arzusu doğrultusunda bir çözüm gerçekleştirmek için Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanma hesabı içindedir. Başkan Obama'nın Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu gerçekleri bilmezden gelerek konuşması aynen Başkan Bush gibi bölgesel Kürt yönetiminin çıkarlarını Türkiye'nin çıkarlarının önüne koyabileceği endişesini yaratıyor.

Üçüncüsü, Obama, Tophane-i Âmire'de öğrencilerle yaptığı toplantıda "Kuzey Irak'ta bağımsız bir Kürt devletine izin verir misiniz?" sorusunu yanıtlamaktan kaçınmıştır. Obama'nın bu tutumu iki açıdan hatalı bir davranış olmuştur. Obama, bu davranışıyla hem Kuzey Irak'lı Kürt liderler üzerinde bağımsız Kürt devletine yeşil ışık yakabileceği algılamasını yaratmış hem de Amerika'nın resmî politikası olan Irak'ın ulusal ve toprak bütünlüğü tezine ters düşmüştür.

Değerli arkadaşlarım, bu söylediklerim şu iki önemli noktayı ortaya koymaktadır:

Birincisi, Dışişlerimizin temel eksenini oluşturan Türk-Amerikan ilişkilerinde bir iletişim eksikliği vardır; bunu muhakkak kapatmak gerekiyor.

İkincisi de Türkiye ile Obama yönetimi arasında temel sorun, Irak'ın kuzeyindeki PKK unsurlarının tasfiyesi ve etnik bazda Kürt bölücülüğü meselesinden kaynaklanmaktadır. Bu nedenlerle Türk-Amerikan ilişkilerinde yeni bir sayfanın açılmasının öngörüldüğü ve Amerika'nın karşılaştığı sorunlar açısından birçok alanda Türkiye'nin iş birliğine ve desteğine ihtiyaç duyduğu şu dönemde, Türk Hükûmeti, ulusal çıkarları açısından yaşamsal nitelikteki şu dört önerisinin Obama yönetimi tarafından kabul edilmesini sağlamalıdır.

1) El Kaide terör örgütü Amerika açısından neyse Türkiye açısından da PKK örgütü aynı şeydir. PKK örgütü, Türkiye'nin toprak bütünlüğüne ve üniter yapısına en büyük tehdidi oluşturmaktadır. Bunun anlamı, nasıl ki terörle mücadelede Amerika için nihai hedef El Kaide örgütünün tümüyle imhasıdır, PKK ile mücadelede de esas amaç PKK'nın tasfiyesi ve Kuzey Irak'ın terör örgütü için bir üs olmaktan tamamen çıkarılmasıdır.

2) Türkiye, ulusal bekasını ilgilendiren bu alanda uluslararası hukuktan doğan meşru savunma hakkı çerçevesinde PKK'yı Irak'ın kuzeyindeki üslerinden söküp atmak ve tasfiye etmek amacıyla terör hedeflerine karadan ve havadan sivillere zarar vermemenin dışında hiçbir kısıtlamaya tabi olmadan operasyon yapma hakkına sahiptir. Amerika, Türkiye'nin bu hakkını tanımalı ve Türk Silahlı Kuvvetlerinin operasyonlarına her türlü desteği vermeli ve istihbarat bilgilerini sağlamalıdır.

3) PKK sorununun çözümü bağlamında Bush yönetimi Türkiye'ye siyasi bir çözüm dayatmıştır. Genel bir affı da içeren bu çözüm, Türkiye'nin bu konuda bölgesel Kürt yönetimini resmî muhatap olarak almasını, sınır güvenliği ve Kuzey Irak'taki PKK unsurlarının geleceğini Barzani ile görüşmesini, yani müzakere etmesini önermektedir. Bu yaklaşım birçok nedenle Türkiye'nin ulusal çıkarlarıyla çatışmaktadır değerli arkadaşlarım. Bu nedenlerin başında, siyasi çözüm çerçevesinde Barzani'yle iş birliğini geliştirmek amacıyla 2008'de Bağdat'a giden zamanın Dışişleri Bakanı Ali Babacan'ın Barzani'ye iletilmek üzere Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari'ye verdiği talep listesindeki taleplerin bugüne kadar yerine getirilmemesi gelmektedir.

Bu talep listesi şu hususları kapsamaktaydı: PKK'nın terör örgütü olarak ilan edilmesi. PKK'nın Irak'ın kuzeyini üs olarak kullanmasına son verilmesi ve kampların kapatılması. PKK'nın hareket ve

eylem kabiliyetinin daraltılması. Lojistik desteğinin tamamen kesilmesi. PKK'nın lider kadrosunun yakalanıp, Türkiye'ye teslim edilmesi. Evet, Ankara'nın yalvar yakar olarak peşinden koşmasına rağmen Barzani Türkiye'nin bu taleplerini yerine getirmemiştir. Bu süre zarfında da PKK'yı himaye etmeye devam etmiştir.

Diğer bir neden değerli arkadaşlarım, Türkiye'nin esas muhatabının Bağdat'taki hükûmetin olması gerektiğidir. Barzani'nin Irak Hükûmetinin sorumluluklarını üstlenmesi ve Irak'ı temsil eden ikinci bir otorite olarak Türkiye'ye muhatap olması, Bağdat'ın otoritesini yitirmesine yol açar. Böyle bir gelişme ne Irak'ın ne de Türkiye'nin yararına. Nihayet sınır güvenliği ve Irak'ın kuzeyindeki PKK unsurlarının geleceği için Türkiye'nin Barzani'yle görüşmesi fahiş bir hata olur. Bu şekilde hareket edilirse hem PKK hem de Türkiye'deki etnik bazda Kürt bölücülüğü sorununun nasıl çözümleneceği hakkında Barzani'ye söz hakkı tanınmış olur ki, bu da son derece tehlikeli gelişmelere zemin hazırlar. Bu nedenle Hükûmet Obama yönetimine siyasi çözümü kabul etmeyeceğini belirtmelidir.

4) Irak'ı işgal harekâtına başladığı 2003 yılından bu yana Amerika'nın politikası Orta Doğu stratejisi bağlamında bölgesel Kürt yönetiminin çıkarlarına Türkiye'ninkilere nazaran öncelik vermek, ancak kaybetmek istemediği Türkiye'yi de, tabiri caizse, idare etmek şeklinde olmuştur. Washington'un bu konudaki ikileminin ve Barzani'ye kol kanat germesinin nedeni, Irak parçalandığı takdirde kuzeyde kurulacak bağımsız Kürt devletine Amerika'nın üsleriyle yerleşme seçeneğini elinde tutmak istemesinden kaynaklanmaktadır. Barzani'nin bugüne kadar PKK terörüne destek verme iradesinin kırılmamasının temel nedeni de budur. Bu bakımdan, Washington, Türkiye ile karşılıklı çıkar ortaklığına ve güvene dayalı ilişkiler kurmak istiyorsa bir tercih yapmak ve Türkiye'nin çıkarlarına öncelik vermek durumundadır.

Sonuç olarak, Başkan Obama, eğer Türkiye Büyük Millet Meclisindeki konuşmasında açıkladığı gibi Türkiye ile ilişkilerini model ortaklık bazında yürütmek istiyorsa belirtmiş olduğumuz bu dört öneriyi kabul etmelidir.

Değerli arkadaşlarım, Türkiye, devasa ve giderek ağırlaşan bir sorunla karşı karşıyadır. Sorunun iç boyutu olan etnik bazda Kürt bölücülüğü de Türkiye'nin ayağında bir prangadır. Bundan kurtulmadan Türkiye ekonomik ve sosyal alanlarda ciddi bir atılım yapamaz. Türkiye, kendi ulusal stratejisini en geniş siyasi tabanın desteğiyle oluşturup bu soruna çözüm bulma cesaretini gösteremediğinden durumu kendi çıkarları doğrultusunda istismar etmek isteyen dış müdahalelere davetiye çıkarmaktadır. Bize göre bu sorunun hâlli ancak PKK örgütünün koşulsuz silah bırakması ve üniter devlet yapısı içinde, etnik temele dayanmayan geniş bir demokratikleşme ve kamu yatırımlarının öncülük edeceği ekonomik sosyal kalkınma atılımlarını içeren bir ulusal entegrasyon projesinin yaşama geçirilmesiyle mümkündür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Elekdağ.

ŞÜKRÜ MUSTAFA ELEKDAĞ (Devamla) Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bunun için de ilk şart, Kuzey Irak'taki PKK unsurlarının tasfiye edilmesidir.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Elekdağ.

AK PARTİ Grubu adına Düzce Milletvekili Sayın Yaşar Yakış.

Sayın Yakış, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YAŞAR YAKIŞ (Düzce) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Gücüne asker göndermesi için Meclisimizin verdiği yetkinin bir yıl daha uzatılması hakkındaki Hükûmet tezkeresi konusunda AK PARTİ Grubunun görüşlerini sizlerle paylaşmak için huzurunuzdayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'nin 2006 yılından itibaren katkıda bulunmaya başladığı Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Gücünün otuz yıldan fazla süren bir geçmişi vardır. Söz konusu Birleşmiş Milletler Gücü, Güvenlik Konseyinin 1978 yılında aldığı bir kararla kurulmuştu ve bu güce "UNIFIL" adı verilmektedir.

Anılan karar Birleşmiş Milletler Gücünün amaçlarını o tarihte şöyle belirlemişti: Bir, İsrail'in Lübnan'dan çekilmesini sağlamak; iki, uluslararası barış ve güvenliğin tesisine ve Lübnan Hükûmetinin bölgede etkin biçimde otorite kurmasına yardım etmek.

1978 yılında kurulmuş olan bu Birleşmiş Milletler Gücü zaman içinde faaliyetlerine daraltarak devam ederken, 2006 yılında Lübnan'da, hepimizin hafızasında taze olduğunu sandığım acı gelişmeler olmuştur. İsrail 2006 yılının Temmuz ayında Lübnan'ın önemli bir bölümünü bir kez daha istila etmiştir. Güvenlik Konseyi bunun üzerine, 11 Ağustos 2006 tarihinde aldığı 1701 sayılı Karar'la Lübnan'daki Birleşmiş Milletler Gücünün Görev Yönergesi'nin ve faaliyetlerinin kapsamını genişletmiştir. Asker sayısını da 15 bine kadar çıkartmaya karar vermiştir.

2006 yılındaki 1701 sayılı Güvenlik Konseyi Kararı UNIFIL'e şu yeni görevleri vermiştir:

Bir, çatışmaların durdurulmasını gözlemlemek,

İkincisi, İsrail kuvvetleri Lübnan'dan çekilirken Lübnan Silahlı Kuvvetlerinin Güney Lübnan'da konuşlanmasına nezaret etmek ve ona destek olmak,

Üçüncüsü, bu konudaki faaliyetlerini Lübnan ve İsrail hükûmetleriyle koordine etmek,

Dördüncüsü, sivil halka insani yardım ulaştırılmasına ve yerinden edilmiş kişilerin istedikleri takdirde güvenlik içinde yerlerine dönüşlerine yardımcı olmak,

Beşincisi, tampon bölgenin oluşturulması için atılacak adımlarda Lübnan ordusuna yardımcı olmak ve altıncı yeni hedef de Lübnan Hükûmetinin talep etmesi hâlinde Lübnan'a kaçak silah sokulmasını önleyici faaliyetlere yardımcı olmaktır.

Gördüğünüz gibi, bu görevler arasında bizleri -yani oraya askerlerimizi gönderen Türk milleti adına bizleri- endişeye sevk edecek riskli bir görev yoktur.

1701 sayılı Karar'la UNIFIL'e kara kuvvetleri dışında deniz birlikleri de eklenmiştir ve bu genişleme operasyonunun bir önemi de şudur: Birleşmiş Milletler, bu operasyonla ilk kez bir deniz gücü kurmuş olmaktadır.

Bugün söz konusu Birleşmiş Milletler kuvveti 12.500 personelden oluşmaktadır. Bu kuvvet Türkiye'yle birlikte otuza yakın ülkeden gelmektedir.

Sabrınızı taşırmadan bu ülkeleri de saymak istiyorum çünkü değerli milletvekillerimizin aklına "Kuvvet gönderen ülkelerin arasında neden Müslüman ülkeler yok, neden Batı ülkeleri yok, neden büyük ülkeler yok, neden küçük ülkeler yok?" gibi sorular gelebilir. Saydığım zaman göreceğiniz üzere kuvvet gönderen ülkeler arasında her kategoriden ülkeler var.

Söz konusu ülkeler şunlardır: Almanya, Belçika, Brunei, Çin, El Salvador, Endonezya, Fransa, Gana, Güney Kıbrıs Rum kesimi, Guatemala, Hırvatistan, Hindistan, İrlanda, İspanya, İtalya, Katar, Kore, Macaristan, Makedonya, Malezya, Nepal, Norveç, Polonya, Portekiz, Sierra Leone, Slovenya, Tanzanya ve Yunanistan.

Bu listedeki bir hususu değerli dikkatlerinize getirmek istiyorum: Türkiye dışında hiçbir Orta Doğu ülkesi bu otuz ülkenin arasında yer almıyor. Neden yer almıyor? Çünkü istikrarsızlığa konu olan devletin makamları ve de uluslararası öteki aktörler bölge ülkelerinin bu tür operasyonlara katılmasından hazzetmezler. Bunun tek istisnası Türkiye'dir. Türkiye'nin bir Orta Doğu ülkesi olmasına rağmen Lübnan'a asker göndermesine ilgili taraflardan hiçbiri itiraz etmemiştir. Bu, Türkiye adına son derece övünç ve sevinç duyulacak bir durumdur.

Birleşmiş Milletler Gücündeki bu genişlemeden sonra Lübnan ile İsrail arasında herhangi bir çatışma ortaya çıkmamıştır. Bu da, böyle bir güç oluşturmak suretiyle Birleşmiş Milletlerin ne kadar doğru bir iş yaptığını ortaya koymaktadır. Öte yandan, yüce Meclisimizin de böyle başarılı bir misyona katkıda bulunmaya karar vermekle ne kadar doğru iş yapmış olduğunu ortaya koymuş olmaktadır.

Değerli milletvekilleri, Hükümetimiz, UNIFIL'e katkıda bulunmaya karar verirken hem talep eden taraflar açısından hem de göndermeye karar verme konusunda en geniş mutabakatı sağlamak için azami gayreti göstermiştir. Türkiye'den asker talep edilmesi uluslararası camianın bir beklentisi olarak ortaya çıkmıştır. Bunun üzerine Hükümetimiz Lübnan Hükümetinin de eğilimini öğrenmeye çalışmış, içinde Hizbullah Partisinin iki bakanının da bulunduğu Lübnan Hükümeti, Türkiye'nin asker göndermesini istediğini açıkça belirtmiştir. Lübnan'daki güçlü Dürzi cemaatinin lideri Sayın Velid Canbulat da Türk askerini Lübnan'da görmekten memnun olacağını açıklamıştır. Şimdi, belki diyeceksiniz ki: "Ama Lübnan'daki mesela Ermeni cemaati Türkiye'nin asker göndermesini istemez." Herhâlde, kimse, Ermenilerin bu tutumuna bakarak Türkiye'nin Lübnan'a asker göndermekten sarfınazar etmesini beklemeyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte, yüce Meclisimiz, Türkiye'nin Lübnan'daki Birleşmiş Milletler kuvvetine asker göndermesine 2006 yılında bu koşullarda karar vermişti. Bu katkımız için Hükümetimize verdiğimiz yetki 5 Eylül 2009 tarihinde sona erecektir. Güvenlik Konseyi kararının geçerlilik süresi de 31 Ağustos 2009 tarihinde sona erecektir. Birleşmiş Milletlerin, en geç bu sene 31 Ağustos tarihine kadar bu süreyi bir yıl daha uzatması beklenmektedir. Dolayısıyla hem yüce Meclisimizin Hükümetimize verdiği yetkinin süresinin dolması hem de Güvenlik Konseyinin kendi kararını uzatması Meclisimizin tatilde olacağı döneme rastlayacaktır. Hükümetimiz, bu nedenle tezkereyi şimdiden huzurunuzda getirmiş bulunmaktadır.

Güvenlik Konseyinin henüz bir uzatma kararı almamış olması karşısında değerli milletvekillerimizin aklına şöyle bir soru gelebilir: Güvenlik Konseyi Lübnan'la ilgili kendi kararını uzatmamışken Türkiye'nin böyle bir tezkereyi kabul etmesi usulen doğru mudur? Böyle bir tereddüde kapılıp olabilecek değerli milletvekillerimizin endişelerini karşılamak üzere tezkere metnine şöyle bir ibare eklenmiştir: "Güvenlik Konseyinin UNIFIL'in görev süresini uzatma yönünde karar alması durumunda geçerli olmak üzere." Yani bu ibarenin eklenmesiyle, eğer Güvenlik Konseyi Lübnan'la ilgili kararını uzatmazsa, Hükümetimiz de yüce Meclisimizin verdiği bu yetkiyi kullanamayacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdiye kadar belirttiğim hususlar, tezkereyi yüce Meclisin onayına sunarken Hükümetimizin teknik olarak yapması gereken her şeyi yapmış olup olmadığıyla alakalıydı. Şimdi de böyle bir tezkere sevk etmeye Hükümetimizin neden gerek gördüğünü irdelemekte yarar var. Başka bir deyişle, Türkiye UNIFIL'e neden asker gönderme ihtiyacını duymuştur, bu ihtiyaç nereden kaynaklanmıştır?

Saygıdeğer milletvekilleri, Türkiye gibi bölgesel güç olan bir devlet kendisine bu kadar yakın bir coğrafyaya sırtını çeviremez. Türkiye bölgeyi çok yakından tanıyan bir ülkedir. Bölge halklarıyla çok yakın tarihî, kültürel ve akrabalık ilişkileri vardır. Böyle bir ülkede meydana gelen gelişmeleri sanki başka bir kıtada cereyan eden olaylarmış gibi uzaktan seyretmekle yetinmeyiz.

Lübnan'ı yakından tanıyan milletvekillerimiz gayet iyi bilirler, Lübnan âdeta bir mikrokozmos yani küçük bir kâinat gibidir. Orta Doğu'da mevcut her türlü ırkın, mezhebin, kültürün, siyasi eğilimin Lübnan toplumunda mutlaka bir temsilcisi vardır. Bu nedenle, Orta Doğu'daki her türlü gelişmeler Lübnan'daki iç dengeleri etkiler. Aynı şekilde, Lübnan'daki dengelerde meydana gelecek gelişmeler de Orta Doğu'daki dengeleri etkiler. Lübnan'da yazılı olmayan bir anayasaya göre, her ırkın ve mezhebin bu iç dengedeki yeri hassas bir şekilde belirlenmiştir. Buna göre, örneğin, Lüb-

nan'ın Devlet Başkanının mutlaka Maruni bir Hristiyan olması gerekir, Başbakanının Sünni bir Müslüman olması gerekir, Meclis Başkanının Şii bir Müslüman olması gerekir, Başbakan Yardımcısının bir Ortodoks Hristiyan olması gerekir. Bazen bu yazılmamış anayasa hükümlerini biraz daha genişleterek Merkez Bankası Başkanının, polis teşkilatı başının hangi mezhepten olması gerektiğine kadar teşmil edenler de vardır. Âdeta müzminleşmiş istikrarsızlık ve belirsizlik ortamına rağmen, Lübnan'daki hassas dengeler her şeye rağmen korunabilmektedir. Bunun nedeni, Lübnan'ın eğitilmiş, çalışkan, yaratıcı halkıdır ve dünyanın her tarafında kendi ülkesine, vatanına çok bağlı diasporasıdır.

Her şeye rağmen bu dengeler bozulur da Lübnan istikrarsızlığa düşerse bundan Orta Doğu bölgesindeki dengelerin de etkilenmesi, benden önceki konuşmacıların da değinmiş olduğu gibi, ihtimal dâhilindedir, belki de kaçınılmazdır. Türkiye'nin elinde böyle bir gelişmeyi önleyebilecek imkânı veya bu yöndeki çabalara katkıda bulunma imkânı varsa bu katkıyı yapmaktan geri kalmamalıdır. Nitekim 2006 Ekim ayında Lübnan Kabinesindeki iki Şii bakanın istifa etmesiyle bir siyasi kriz baş göstermişti. Bu kriz daha sonra ülke içinde silahlı bir çatışmaya dönüştü. Türk milleti, bunun üzerine derhâl harekete geçerek bu gelişmeler karşısında krizin tarafı olan grupların Katar'ın başkenti Doha'da bir araya gelmeleri ve bir mutabakata varmaları için aktif rol oynamıştır. Türkiye'nin bu çabalarının gerek Lübnanlı taraflarca gerekse uluslararası aktörlerce takdirle karşılandığını hatırlarsınız herhâlde.

Sayın Başbakanımız Lübnan Meclis Başkanının daveti üzerine Cumhurbaşkanının seçilmesi ve yemin törenine katılmak için 25 Mayıs 2008'de Beyrut'a gitmişti. Sayın Dışişleri Bakanımız da kendisine refakat ediyordu. Bu tören, ülkemizin Lübnan bağlamındaki özel konumunu teyit eden bir gelişme olmuştur. Daha sonra da 7 Haziran 2009'da Lübnan'da genel seçimler yapılırken Lübnan tarafı Türkiye'den gözlemci gönderilmesini özel olarak talep etmiş ve bu talep Türkiye tarafından yerine getirilmiştir. Lübnan'ın böyle bir talepte bulunmuş olması Türkiye'ye karşı olan güveninin bir göstergesidir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Lübnan'da görev yapan Türk askerleri Birleşmiş Milletlerin komutasında olmakla birlikte, o komutanlığın isteyeceği her şeyi yapacak değildir. Türkiye, ulusal politikası nedeniyle kendi askerlerinin yapacağı işlere bazı kısıtlamalar getirmiştir. Bunlar, güvenlikle ilgili kısıtlamalar ve Güney Kıbrıs Rum yönetimi ile ilgili bazı kısıtlamalardır. Bir başka deyişle "Ulusal politikamıza hâlel getirebilecek bir sürprizle karşılaşabilir miyiz?" şeklindeki bir endişeye mahal yoktur. Hepimizin de gördüğü üzere ne deniz ne de kara birliklerimiz bugüne kadar herhangi bir saldırıya veya tecavüze veya tacize maruz kalmamıştır. Bunda birliklerimizin güvenliği amacıyla aldığımız önlemlerin büyük payı vardır.

Kara birliğimiz Birleşmiş Milletler denetlemesinde örnek birlik seçilmiştir. Birliğimiz Lübnan'daki ulusal makamlarla ve yerel makamlarla yakın iş birliği ve iletişim içindedir, bölge halkının güvenini kazanmıştır, bölgede yararlı altyapı çalışmaları gerçekleştirmektedir.

Elde edilen bu sonuçların Türkiye'nin uluslararası alandaki görünürlüğüne nasıl önemli bir katkı yaptığını tüm milletvekillerimizin takdir edeceğinden eminim. İşte bu nedenlerle, AK PARTİ Grubu Hükümetimizin bu tezkeresine olumlu oy verecektir.

Konuşmama son verirken yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yakış, teşekkür ediyorum.

Şahsı adına Balıkesir Milletvekili Sayın Hüseyin Pazarıcı.

Sayın Pazarıcı, buyurun efendim.

HÜSEYİN PAZARCI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün görüştüğümüz Türk Silahlı Kuvvetlerinin UNIFIL'e katkısının bir yıl süreyle daha uzatılması konusunda Demokratik Sol Parti ve şahsım adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türk Silahlı Kuvvetlerinin UNIFIL'e katılımı iki açıdan partimiz ve şahsım tarafından olumlu mütalaa edilmektedir. En başta, Birleşmiş Milletler çerçevesinde uluslararası barış ve güvenliğin sağlanmasında Türkiye'nin de bir rol alması, bu harekette topluma, uluslararası topluma katkı yapmasını tabii ki, ülkemiz adına hoş bir şekilde karşılıyoruz. Ama bunun ötesinde, bölgemizdeki bir önemli olayda, gelişmelerde Türkiye'nin bu bölgede hazır bulunmasının her bakımdan uygun olacağını, bu bölgedeki gelişmeleri yakından izlemesinin her bakımdan uygun olacağını da düşünüyoruz. Özellikle Doğu Akdeniz'de genel olarak gelişmelerin ışığında ve Orta Doğu'daki genel gelişmelerin ışığında Türkiye'nin bu bölgede varlığının uygun olduğunu düşünüyoruz. Ama öte yandan Doğu Akdeniz'deki, Kıbrıs'taki gelişmeler ve deniz alanlarına ilişkin gelişmelerle ilgili olarak da yine bu bölgede bulunmamızın ve bütün ortamı kontrol edebilmemizin dış politika açısından yerinde olduğunu düşünüyoruz. Ancak, bu çerçevede, tabii ki "Bunun şümulü Hükümetimiz tarafından değerlendirilecektir." diye bir hükümle bu yetki Hükümete tanınırken şu konularda da çok dikkatli olmamız gerektiğini zannediyoruz:

Birincisi, Güvenlik Konseyi kararında, Lübnan'da, eğer silahların toplanması konusunda Lübnan Hükümetinin birtakım zorluklarla karşılaşması söz konusu olursa, bu çerçevede, UNIFIL'in kendisine yardımcı olması da öngörülmüş durumda. Dolayısıyla, bu açıdan bir görevle görevlendirilme söz konusu olduğunda, bunun, özellikle o bölgede çok önemli bir gücü oluşturan Hizbullah ile karşı karşıya gelinmesi riskini taşıdığını unutmamamız gerekiyor.

Ancak bunun dışında -Sayın Elekdağ da çok yerinde olarak dikkatimize sundu- Lübnan'da, birinci izin verildiğinden beri, birinci tezkereden beri bir hayli gelişmeler var ve bu gelişmeler çerçevesinde, Orta Doğu sorununa ilişkin, konunun kaydırılması riski söz konusu olabilir. Özellikle, günümüz dünyasında, İran'ın nükleer silah gücüne sahip olma çabaları bir yandan göz önünde tutulduğunda ve İran'daki bugünkü gelişmeler ve durum söz konusu olduğunda, bunun Türk dış politikasını ve bölgenin tüm politikasını etkilemesi riski bulunmaktadır ve bu çerçevede, bizim, yine değişik gelişmeleri hesaba katabilecek şekilde Hükümetimizin dikkatli olması ve görevi bugün Meclisimizden alacağı yetki çerçevesini aşmayacak şekilde kullanması büyük önem arz etmektedir.

Ve yine, bizim, Türkiye ile ilişkili olarak, güneydoğuda ve doğuda, ülkeye karşı PKK'nın verdiği bazı -Türkiye'ye karşı- mücadelelerde Türkiye'nin de vereceği cevabı daha iyi sağlayabilmesi bakımından, Amerika Birleşik Devletleri'yle bu yaptığımız katkılarda Türkiye'nin lehine olabilecek birtakım sonuçları daha iyi elde edebilecek şekilde hareket edilmesine dikkat etmemiz de gerekli olmaktadır.

Partimiz ve şahsım adına sizlere bu görüşlerimi kısaca sunmada yarar gördüm. Hepinizi saygıyla selamlıyorum ve biz lehinde oy kullanacağız. (DSP, AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Pazarcı, teşekkür ediyorum.

Hükümet adına Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet Davutoğlu.

Sayın Bakanım, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

DIŞİŞLERİ BAKANI AHMET DAVUTOĞLU – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepinizi içtenlikle selamlıyor, yüce Meclisimize saygılarımı arz ediyorum.

Bildiğiniz gibi, 2006 yılının Temmuz ayında başlayan Lübnan-İsrail savaşı sonrasında, savaş daha sürerken, 11 Ağustos 2006 tarihinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi toplanarak 1701 sayılı bir Karar almış ve Lübnan'da görev yapmakta olan Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü UNIFIL'in görev süresinin kapsamını genişletmiştir. Bu kapsam genişletilmesi sonrasında, yüce Meclisimiz, Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca 5 Eylül 2006 tarihinde bu güce katkıda bulunma kararı almıştır. Bu katkı, yine yüce Meclisimizin 2007 ve 2008 yıllarında aldığı uzatma süreleriyle tekrar uzatılmıştır. Bu çerçevede, Türkiye Büyük Millet Meclisinin verdiği son yetkinin süresi 5 Eylül 2009 tarihinde dolmaktadır.

Lübnan'daki durum çerçevesinde, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyinin -UNIFIL'e duyduğu ihtiyaç dolayısıyla- 31 Ağustos 2009 tarihinde, bir yıllık dönem için bu UNIFIL'in görev süresinin yenilenmesi yönünde karar alması beklenmektedir. Bu çerçevede, yüce Meclisimizin çalışma programını da göz önünde tutarak, ülkemizin katkısının süresinin UNIFIL'inkine paralel olarak uzatılabilmesi için Anayasa'mızın 92'nci maddesi uyarınca yüce Meclisimizden şimdiden izin istemiş bulunmaktayız. Bu konuda takdim edilmiş bulunan tezkereye ilişkin olarak sunumda bulunmak için huzurunuzdayım.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; bu vesile ile konuyu sadece Lübnan'ın ve Lübnan'da görev yapmakta olan Silahlı Kuvvetlerimizin UNIFIL'e yaptığı katkının ele alınması çerçevesinde değil, Türk dış politikasının temel stratejik açımları ve bu açımlar çerçevesinde Orta Doğu'ya bakışımız bağlamında ele almak istiyorum.

Aslında, Lübnan, Türk dış politikasının son dönemde takip etmekte olduğu temel açılım politikalarının en önemli örnek olaylarından birini teşkil etmektedir. Türk dış politikasının temel hedefi, şu anda Türkiye'nin küresel ve bölgesel alanda, etkin aktörlerin arasında, ciddi katkı sağlayan en önemli ülkeler arasında bulunmasını temin etmektir. Dolayısıyla, bu karar, bugün yüce Meclisimizin uzatma kararı sadece Lübnan'la ilgili bir karar olmanın ötesinde anlamlar taşımaktadır. Bu kararı Türkiye'nin küresel ve bölgesel barış sağlama misyonu ve bu misyonun dayandığı bütüncül bir strateji çerçevesinde ele alma zarureti vardır.

Bu stratejimizin temel esasları nelerdir? Türkiye, Cumhuriyetimizin en temel dış politika ilkelelerinden birisi olarak "Yurtta sulh, cihanda sulh"u sağlamak ve bu çerçevede küresel ve bölgesel barışa katkıda bulunmak amacıyla şu ana kadar temel olarak üç ana stratejik çerçeve etrafında harekete geçmiştir. Birincisi, krizlerin çıkmasından önce ön alıcı tedbirlerle krizlerin çıkışını engellemek ve krizleri önceden hissederek bu krizlerin ortaya çıkmasına engel olucu diplomasiyi takip etmek. Bunun en çarpıcı örneğini Irak'ta Sünnilerin siyasi sürece katılmalarında gördük 2005 yılının sonbaharında.

İkinci olarak, "Eğer krizi çıkmadan önce önlemek mümkün değilse kriz çıktığı zaman aktif olarak neler yapabiliriz?" sorusunu Türkiye her zaman gündeminde tutmuştur ve bölgede çıkan her krize en önce tepki veren, en önce o krizlerin etkilerini ortadan kaldırmak için çaba gösteren bir politika benimsemiştir. Lübnan krizinde gösterdiğimiz politikanın temeli budur. Yine Gazze savaşı esnasında da Türkiye krizin sürdüğü dönem içinde aktif diplomasi takip ederek ateşkesin sağlanmasına katkıda bulunmuştur.

Üçüncü ana yöntemimiz ise bu çerçevede, krizlerle bağlantısız olarak kurucu, düzen kurucu ve bölgede genel çerçeve içinde düzeni sağlayıcı misyonlar üstlenmektir. Bunun en çarpıcı örnekleri ise Irak'ta Komşu Ülkeler Platformu'nun kurulması, Suriye-İsrail barış görüşmelerine aracılık etmemiz, Afganistan-Pakistan-Türkiye zirveleri ile daha ortada bu anlamda, ülkeler arasında krizin görünür sonuçları yokken dahi mümkün olduğu kadar olumlu bir çaba ile krizleri engelleyecek düzen kurucu bir rol üstlenme çabasını Türkiye her zaman göstermiştir.

Peki, küresel ve bölgesel barışı sağlamak yönündeki bu temel stratejik hedefin araçları nelerdir? Birinci ve en kapsamlı araç diplomatik, ekonomik, kültürel unsurları kullanarak ülkenin "yumuşak gücü" de tabir ettiğimiz etkinliğini genişletme çabasıdır. Türkiye son dönemde bu çerçevede bölgedeki etkinliğini, diplomatik, ekonomik ve kültürel etkinliğini artırmıştır. Sadece bu bölgede değil Kafkaslar'da, Balkanlar'da, dünyanın her köşesinde diplomasinin etkin bir şekilde kullanılmasına önem vermiştir.

İkinci önemli yöntemimiz, askerî kapasitemizin kullanılarak barış kurucu, barış koruyucu misyonlarda yer almamızdır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin onaylarıyla Türk Silahlı Kuvvetlerimiz

dünyanın birçok köşesinde Birleşmiş Milletler misyonu çerçevesinde görevler üstlenmiş, Lübnan'da olduğu gibi, komşu ve dost ülkelerin barış ve istikrarına katkıda bulunmaya çalışmıştır. Yine buna paralel olarak uluslararası örgütlerde etkin rol almıştır ülkemiz. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimiz, 2006 yılında Büyük Millet Meclisimizin aldığı karardan sonraki en önemli gelişmelerden biridir ki bugün Türkiye'nin UNIFIL'de üstlendiği görevi sadece Lübnan bağlamında değil, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olarak da üstlendiğimiz görevin bir parçası olarak telakki etmek icap eder.

Bu çerçevede yine, Arap Birliğiyle kurduğumuz ilişkiler, Körfez İşbirliği Konseyiyle geliştirdiğimiz stratejik iş birliği, İslam Konferansı Örgütündeki etkin tutumumuz, Afrika Birliğindeki gözlemci statümüz, hep uluslararası örgütlerin küresel ve bölgesel barış bağlamında kullanılmasının en çarpıcı örneklerini teşkil etmektedir.

Bu temel stratejik çerçeve içinde Türkiye, Orta Doğu bölgesine herhangi bir ülke nazarıyla bakmamaktadır. Aksine, Orta Doğu'daki her gelişme, ülkemizin doğrudan çıkarını ilgilendiren, ülkemizin tarihî ve kültürel sorumluluk çerçevesinde ele alması gereken bir konu olarak değerlendirilmektedir.

Orta Doğu bölgesine yaklaşırken dört ana temel ilkeyi dış politikamızın esası olarak görmekteyiz.

Birincisi, herkes için güvenlik ilkesi. Orta Doğu bölgesinin, etnik ve mezhebî kökeni ne olursa olsun, dinî tercihleri ne olursa olsun, bütün toplumlar ve bütün ülkeler için bir güvenlik alanı hâline dönüşmesini hedefliyoruz. Bu çerçevede çok yoğun çaba gösteriyoruz ve göstermeye devam edeceğiz.

İkinci önemli ilkemiz Orta Doğu'ya yaklaşırken, üst düzey siyasi diyalogların sürdürülmesi ve bütün taraflarla her düzeyde kriz çözücü yöntemleri uygulamak üzere yoğun ilişki içine girilmesi. Bu çerçevede, Türkiye şu anda bölgemizdeki bütün ülkelerle en yakın teması olan, düzen kurucu bir ülke konumundadır ve hangi ülkeyi alırsanız alın, bu ülkeler içindeki hangi toplulukları alırsanız alın, Türkiye bütün bu topluluklarla ve ülkelerle yakın iş birliği içindedir.

Lübnan bağlamında bakıldığında, Lübnan'da ihtilaf eden bütün gruplar Türkiye'nin dostluğu konusunda müttefiklerdir. Türkiye'nin oradaki mevcudiyetinden rahatsızlık duyan herhangi bir topluluk, siyasi, mezhebî, dinî veya etnik bir grup yoktur. Bu, Lübnan'da böyle olduğu gibi, Irak'ta da böyledir, bölgemizdeki diğer ihtilaf bölgelerinde de, Filistin'de de bu şekildedir. Türkiye bütün bu problemlerin çözüm yollarının siyasi diyalog olduğu inancıyla bölgemizdeki bütün aktörlerle ilişkilerini derinleştirmeye devam edecektir.

Yine bu çerçevede, üçüncü olarak, ekonomik karşılıklı bağımlılığı ve bölgedeki değişik ihtilaf konularının birbirleriyle olan ilişkilerini gözetken bir politika takip ediyoruz. Bu çerçevede, bölgemizin bir refah alanı hâline dönüşmesi, dış politikamızın temel hedefleri arasındadır. Nihayet birçok etnik, mezhebî, dinî farklılıkların bir arada yaşadığı Orta Doğu bölgesinde bu farklılıkların uyum içinde, birlikte, bir barış düzeni hâline dönüşmesi konusunda da Türkiye ciddi bir çaba içindedir.

Bu çerçeve içinde baktığımızda, Lübnan'a yaklaşımımız aslında bir laboratuvar niteliği taşımaktadır. Türkiye'nin küresel ve bölgesel barışı sağlama misyonu ve bu misyonu yerine getirmek için kullandığı araçlar, aslında doğrudan Lübnan krizine yaklaşımında da tesirli olmuştur. Türkiye'nin Lübnan politikası anlaşıldığında, aslında Orta Doğu'da yapmak istedikleri, dünyada küresel barışı sağlarken yapmak istedikleri de daha doğru anlaşılabilir.

Türkiye, bu çerçevede, Lübnan'da ilk savaş patlak verdiği zaman, 2006'dan itibaren, bu savaşı takip edip sadece savaşı kritik eden veya tarafların takındığı tutumları kınayan ya da teenni tavsiyesinde bulunan bir politika benimsememiştir. Aksine, kriz esnasında yoğun bir diplomatik çaba göstermiş, 1701 sayılı Karar çıktıktan sonra da bu karar çerçevesinde kapsamlı bir eylem planını harekete geçirmiştir.

Aslında 1701 sayılı Karar'ın hemen sonrasında Türkiye Büyük Millet Meclisine Hükümetimizin sunduğu tezkereyle birlikte kapsamlı bir askerî katkı çerçevesi ortaya çıkmıştır. Bu askerî katkımız: Birleşmiş Milletler Gücünün deniz gücüne 2 hücumbot sağlanması, Sur şehri yakınlarında, Şatiye'de 261 kişilik bir istihkâm birliğinin kurulması -ki bendeniz defaatle bu istihkâm birliğimizi ziyaret ettim ve orada sadece askerî bir birlik olarak değil, sivil faaliyet de gösteren bir birim olarak ne kadar etkin bir vazife yürüttüğünü bizzat müşahade etme imkânı buldum- UNIFIL karargâhında 3, Birleşmiş Milletler karargâhında 1, karargâh gemisinde 1 personel buldurmak, Mersin Limanı'nı UNIFIL operasyonlarında katkıda bulunacak ülkelerin istifadesine açmak şeklinde bir askerî katkı çerçevesi oluşmuştur.

Buna paralel olarak yine dış politikamızın bütün bu unsurlarını -yani askerî unsurlarla sivil unsurlar- birlikte kullanarak gittiğimiz yerde, sadece oranın istikrarını değil, refahını da gözeterek kapsamlı bir strateji geliştirme ilkesine bağlı olarak kapsamlı bir sivil eylem planı ortaya konmuş, bu dönem içinde 41 okul inşa edilmiştir Türkiye tarafından, 5 çocuk parkı inşa edilmiş, 16 okulun inşası sürmekte -ve eylül ayına kadar bu inşaatlar tamamlanacaktır- 2 sağlık ocağı inşaatı sürmekte ve nihayet, geçtiğimiz ay içinde Sayda şehrinde travma ve rehabilitasyon hastanesinin temel atma töreni yapılmış, 20 milyon dolara mal olacak bu hastaneyle savaştan etkilenen kişilerin doğrudan bakımı konusunda Türkiye özel bir sorumluluk üstlenmiştir. Lübnan'a bu çerçevede yaptığımız yardımların toplamı 50 milyon doları bulmaktadır.

Sadece askerî ve sivil bağlamda değil, diplomatik bağlamda da Lübnan'la ilişkimizi hiçbir zaman kesmedik. Son üç yıl içinde, 1701 sayılı Karar'dan sonra Lübnan'a çok yoğun bir şekilde ilgi gösterdik. Üst düzey ziyaretlerimiz devam etti ve Lübnan'daki gelişmeleri neredeyse gün gün değil, saat saat takip eden bir diplomatik aktivite gösterdik. Lübnan savaşı sonrasında ülke içinde çıkan krize paralel olarak Şii bakanların hükümetten istifa etmesi sonrasında yaşanan parçalanma ve siyasi gerilim ve cumhurbaşkanlığı krizi esnasında Türkiye her aşamasında devrede bulunmuş, Sayın Başbakanımızın çok yoğun telefon diplomasisiyle taraflar arasındaki görüş ayrılıkları giderilmeye çalışılmıştır. Bu çerçevede 2006 Aralığından 2008 Mayısına kadar son derece aktif bir diplomasi takip edilmiş, 2008 Mayıs ayında, 5 ve 8 Mayıs tarihleri arasında ortaya çıkan çatışmalarda da Türkiye çatışmaların engellenebilmesi için bizzat alanda yoğun bir gayret içinde olmuştur. Bu çerçevede, çatışmaların yoğunlaşması sonrasında Katar ile birlikte Doha Anlaşması'na giden süreçte katkıda bulduk ve 20 Mayıs 2008'de Doha Anlaşması'nın sağlanmasında Türkiye doğrudan müdahil olmuştur.

Bu sebeptendir ki 28 Mayıs 2008'de yeni Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman'ın yemin töreninde -ki Mişel Süleyman'ın seçimi için yapılan diplomatik temaslarda ve ara bulucuk görüşmelerinde de Türkiye aktif olarak rol almıştır, bu sebeple- Sayın Başbakanımız Lübnan Meclisinde yapılan törene davet edilmiş ve orada en üst düzeyde temsili ile bu sürece yaptığı katkı dolayısıyla Lübnan Meclisince takdir edilmiştir.

Şu anda bulunduğumuz noktaya geldiğimizde, Lübnan'da Doha Anlaşması'yla sağlanan ulusal diyalog uzlaşma çerçevesi 7 Haziran 2009'da yapılan seçimlerle yeni bir aşamaya gelmiş bulunmaktadır. 7 Haziran 2009 seçimleri Lübnan'da demokratik bir hoşgörü ve anlayış içinde yapılmış, bu seçimlerin gerçekleştirilmesi için ülkemiz de orada gözlemci bulundurmuş, daha sonra da taraflarla seçim sonrasında oluşacak hükümetin mümkün olduğu kadar bütün tarafları kuşatan kapsayıcı bir nitelikte olması için temalarını sürdürmüştür ve bu temalarımız devam etmektedir.

Bu arada Lübnan ile Suriye arasında geçen sene yürütülen görüşmelerde Lübnan-Suriye ilişkilerinin düzeltilmesi konusunda Türkiye doğrudan devreye girmiş ve her iki taraf nezdindeki çabaları

sonucunda Lübnan ile Suriye'nin karşılıklı olarak diplomatik ilişkilerini yeniden kurmasını temin eden bir sürece aktif olarak katılmıştır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Orta Doğu bölgesi, tek bir olayın, tek bir ülkenin bu bütün bölgenin dengelerinden ayırıştırılarak incelenmesi sonucunda geliştirilecek politikalarla yürütülecek bir bölge değildir. Son derece dinamik, bütün uluslararası ilişkilerin aktif olarak aktörlerinin içinde bulunduğu ve her bir gelişmenin diğerini etkilediği dinamik bir çerçeve içinde olaylar seyretmektedir. Lübnan'daki bir olay Irak'ı, Irak'taki bir olay İran'ı, İran'daki bir gelişme Orta Doğu barış sürecini doğrudan etkileyebilmektedir. Bunun için Türkiye olarak Hükümetimiz, son derece kapsamlı ve bütün bölgeyi kuşatan bir politika takip etmektedir ve etmeye devam edecektir. Sizin onaylarınızla Türk Silahlı Kuvvetlerinin UNIFIL'e yapmış olduğu katkının devam etmesi, bu bağlamda sadece tek bir olayın ve tek bir olaya bağlı olarak bir iznin verilmesi değil, çok kapsamlı bir bölgesel stratejinin uygulanmasına katkıda bulunmak anlamına gelecektir. Bundan sonra da Türkiye, bölgedeki her süreci yakından takip etmeye devam edecek ve gelişmeleri bir bütün olarak değerlendirmek suretiyle küresel ve bölgesel barışa katkıda bulunmayı sürdürecektir. Lübnan'daki barış, aslında Türkiye'nin tarihî sorumluluklarının, tarihî etki alanının doğal sonucu olan bir sorumluluk alanıdır. Lübnan bu anlamda bize uzak olan, bizim sınırlarımızın uzağında bulunan bir ülke değil, aksine Lübnan'daki her gelişme bizi doğrudan etkileyebilecek özellikler taşımakta ve Lübnan'da üstlendiğimiz misyonun yerine getirilmesi durumunda da bölgedeki etkinliğimizin azami düzeye çıkarılmasını sağlamak mümkün olacaktır.

Son olarak, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyesi olan Türkiye, bölgede birinci derecede sorumluluk hissetmekte ve bölgeye dönük çabalarına, bundan sonra da barış doğrultusundaki çabalarına devam edecektir.

Değerli milletvekilleri, yukarıda belirttiğim hususlar muvacehesinde UNIFIL'e sağladığımız katkının süresinin bir yıl uzatılmasının bölgemizde barış ve istikrarın korunması ve ülkemizin bölgedeki etkinliğinin ve konumunun pekiştirilmesi bakımından büyük önem taşıdığını değerlendiriyoruz. Bu çerçevede keyfiyeti yüce Meclisin onayına sunuyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Şahsı adına Adıyaman Milletvekili Ahmet Aydın.

Sayın Aydın, buyurun efendim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AHMET AYDIN (Adıyaman) – Sayın Başkan, değerli üyeler; görüşülmekte olan tezkereyle ilgili söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü olan UNIFIL'e silahlı kuvvetler unsurlarıyla ciddi manada katkı sağlamaktadır. Türkiye, kara harekâtına ve deniz görev gücüne yaptığı bu katkılarla barışı koruma amacının etkin biçimde icrasına önemli bir görev üstlenmiş durumdadır.

Değerli milletvekilleri, artık küresel bir aktör olan Türkiye, dünyada gündem belirleyen bir ülke konumuna gelmiştir. Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimize paralel olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde yine bölgesel ve küresel ölçekte daha aktif bir rol alarak sahip olduğu saygın konumun pekişmesini sağlamış ve dünyadaki gücümüzün artmasına da vesile olmuştur.

Yine, değerli arkadaşlar, görüşülmekte olan söz konusu tezkereyle ilgili olarak şu anda hâlihazırda, Lübnan'daki mevcut siyasi ve güvenlik ortamı da ülkedeki askerî katkımızın sürdürülmesi bakımından uygun bir durumdadır. Bu nedenlerle, söz konusu tezkerenin kabulüyle 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl süreyle uzatılması gerekmektedir.

Görüşülmekte olan tezkereyle ilgili değerli konuşmacılar çok değerli görüşler ifade ettiler diye düşünüyorum. Tüm bu duygu ve düşüncelerle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın, teşekkür ediyorum.

Sayın Sakık, bir söz talebiniz mi var?

SIRRI SAKIK (Muş) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

SIRRI SAKIK (Muş) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben Sayın Bakanımı kutluyorum, yeni görevinde başarılar diliyorum.

Geçen gün Yunanistan cezaevlerinden bir telefon aldım. Uzun süredir Yunanistan'a gidip ve orada tutuklanıp gözaltına alınan, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan bir sürü insanın büyük cezalarla karşı karşıya olduklarını, hatta bir buçuk yıl, iki yıldır mahkemelere gidip geldiğini ve bazı vatandaşların on beş-yirmi yıl arasında ceza aldıklarını bize söylediler. Sayın Bakanımız bununla ilgilenirse çok sevinirim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sakık.

Saygıdeğer milletvekili arkadaşlarım, Başbakanlık tezkeresi üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, tezkereyi tekrar okutup oylarınıza sunacağım:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 11 Ağustos 2006 tarihinde kabul ettiği 1701 (2006) sayılı Karar ve Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 5/9/2006 tarihli ve 880 sayılı Kararı ile bir yıl için verdiği izin çerçevesinde, Türkiye, Birleşmiş Milletler Geçici Görev Gücü (UNIFIL)'ne Silahlı Kuvvetleri unsurlarıyla katkı sağlamıştır. Söz konusu iznin süresi son olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 8/7/2008 tarihli ve 925 sayılı Kararıyla 5 Eylül 2008 tarihinden itibaren bir yıl uzatılmıştır.

Türkiye UNIFIL kara harekâtına ve Deniz Görev Gücü'ne yaptığı katkılarla barışı koruma harekâtının etkin biçimde icrasında önemli bir işlev üstlenmiş, böylece gerek Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeliğimize paralel olarak Birleşmiş Milletler sistemi içinde, gerek bölgesel ve küresel ölçekte görünürlüğü'nün artmasını ve sahip olduğu saygın konumun pekişmesini sağlamıştır. Türkiye'nin UNIFIL'e katılımı, bölgede barış ve istikrarın korunmasına yönelik politikasının sürdürülmesine önemli katkıda bulunmuştur.

UNIFIL'in görev süresi 31 Ağustos 2009 tarihinde sona erecek olup, görev süresinin 31 Ağustos 2009 tarihinden sonraki dönem için yenilenmesi yönünde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi tarafından bir kararın kabul edilmesi beklenmektedir.

Lübnan'daki siyasi ve güvenlik ortamının ülkedeki askeri unsurlarımızın görevlerini sürdürmeleri bakımından uygun olduğu düşünülmektedir.

Bu hususlar ışığında ve Lübnan makamlarının doğrudan talepleri ve bölgedeki güvenlik koşulları da dikkate alınarak, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin UNIFIL'in görev süresinin uzatılması yönünde karar alması durumunda; hudut, şümül ve miktarı Hükümetçe belirlenecek Türk Silahlı Kuvvetleri unsurlarının, 1701 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Kararı ve 880 sayılı TBMM Kararı ile tespit edilen ilkeler kapsamında 5 Eylül 2009 tarihinden itibaren bir yıl daha UNIFIL Harekâtına iştirak etmesi ve bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Hükümet tarafından yapılması için Anayasa'nın 92 nci maddesi uyarınca izin verilmesini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

BAŞKAN -- Tezkereyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tezkere kabul edilmiştir.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

VI.- ÖNERİLER

A) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Gündemdeki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 410 ve 412 sıra sayılı kanun tasarılarının İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak ve bölümler halinde görüşülmesine ilişkin Danışma Kurulu önerisi

Danışma Kurulu Önerisi

Tarihi:23.06.2009

Danışma Kurulunun 23 Haziran 2009 Salı günü (bugün) yaptığı toplantıda, aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Eyyüp Cenap Gülpınar

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Bekir Bozdağ
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkanvekili
Mehmet Şandır
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkanvekili

Hakkı Suha Okay
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkanvekili
Selahattin Demirtaş
Demokratik Toplum Partisi
Grubu Başkanvekili

Öneriler:

Gündemin kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işler kısmında bulunan 409, 384, 394 ve 397 sıra sayılı kanun tasarılarının bu kısmın 2, 3, 4 ve 5 inci sıralarına, Gelen Kağıtlar listesinde yayınlanan ve bastırılarak dağıtılan 411, 412 ve 410 Sıra Sayılı kanun tasarılarının ise 48 saat geçmeden bu kısmın 6, 7 ve 8 inci sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi

Genel Kurulun, 23 Haziran 2009 Salı günü (bugün) birleşiminde 394 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 24 Haziran 2009 Çarşamba günü birleşiminde 412 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar; 25 Haziran 2009 Perşembe günü birleşiminde ise 410 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi;

410 ve 412 sıra sayılı Kanun Tasarılarının İç Tüzüğün 91. maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetveldeki şekliyle olması;

Önerilmiştir.

412 Sıra Sayılı Avrupa Birliği Genel Sekreterliği Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı (1/716)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1.Bölüm	1-11	11
2.Bölüm	12-20	
	(Geçici 1, 2 ve 3. maddeler dâhil)	12
	Toplam Madde Sayısı	23